

Riedsútstel

It Beslút	: 19 februari 2026
Agindapunt	: 13
Status	: Besluitvormend
Program	: 6 – Sociaal Domein
Portefúljehâlder	: D. Fokkema
Amtner	: N. de Vries
Bylage	: 1. Beleidsplan Armoede, Schulden en Preventie Gemeente Tytsjerksteradiel 2026 en verder 2. Financiële uitwerking Samen Vooruit pas 3. Advies Cliëntenraad Werk en Inkomen Beleidsplan Armoede, Schulden en Preventie 4. Reactie college advies Cliëntenraad Werk en Inkomen Beleidsplan Armoede, Schulden en Preventie
Saak- en stiknûmer	: 202503307113 en 25ZG309577

Underwerp

Rondkomen en meedoen: Beleidsplan Armoede, Schulden en Preventie

Wy stelle jo foar te besluten om:

Het Beleidsplan Armoede, Schulden en Preventie Gemeente Tytsjerksteradiel 2026 en verder vast te stellen.

Koarte gearfetting

Dit voorstel gaat over het beleids- en uitvoeringsplan Armoede, Schulden en Preventie dat wij ter vaststelling aan u voorleggen. In het beleidsplan staat wat wij willen bereiken op het terrein van armoede, schulden en preventie. In het uitvoeringsplan staat hoe we dat willen bereiken.

Foech ried/kolleezje

De raad is bevoegd om het beleidsplan vast te stellen en de middelen beschikbaar te stellen voor de uitvoering hiervan. Het college voert uit.

Ynlieding

In 2023 heeft de Rekenkamer onderzoek gedaan naar de effectiviteit van ons armoedebeleid. De uitkomsten van dit onderzoek en de evaluatie van het beleidsplan Schuldendienstverlening zijn de aanleiding om een beleids- en uitvoeringsplan Armoede, Schulden en Preventie op te stellen. In het beleidsplan staat wat wij willen bereiken op het terrein van armoede, schulden en preventie. In het uitvoeringsplan staat hoe we dat willen bereiken.

Histoarje

Hieronder hebben we op een rijtje gezet welke besluitvorming is voorafgegaan aan het opstellen van het beleids- en uitvoeringsplan.

Raad	Onderwerp	Status
18-12-2025	Concept Beleidsplan Armoede, Schulden en Preventie	Opiniërend
12-06-2025	Startnotitie Beleidsplan Armoede, Schulden en Preventie	Besluitvormend
21-09-2024	Evaluatie beleidsplan schulddienstverlening 2020-2024	Opiniërend
19-09-2024	Informatie college over de invulling van de aanbevelingen van de Rekenkamer	Besluitvormend
15-04-2024	Onderzoeksrapport Rekenkamer Armoedebeleid in Tytsjerksteradiel	Opiniërend

Te berikken effect

Wij willen dat onze inwoners kunnen rondkomen, meedoen en geen problematische schulden hebben. Met het beleidsplan willen wij bestaanszekerheid, kansengelijkheid en meedoen in de Mienskip bevorderen. Thema's die ook zijn opgenomen in het raadsprogramma en die bijdragen aan de Global Goals 'geen armoede', 'geen honger' en 'ongelijkheid verminderen'.

	Wij willen dat:	Ons doel is:
1	Meer inwoners en kinderen gebruik maken van de minimaregelingen	Een gemiddeld bereik van 85% in 2030
2	Minder kinderen die in armoede leven	Van 2,6% in 2024 naar 1,6% in 2035
3	Minder inwoners in armoede leven	Van 2,7% in 2024 naar 1,8% in 2035
4	Minder inwoners en zelfstandigen problematische schulden hebben	Van 5,5% in 2024 naar 4% in 2035
5	De dienstverlening nog beter toegankelijk is voor inwoners	Minimaal een 7 scoren

Mjitten doelen

We meten aan de hand van indicatoren of we onze doelstellingen halen. Wij maken daarbij gebruik van data uit onze eigen systemen, data van Data Fryslân en het CBS. Naast het verzamelen van de cijfers doen we één keer per 4 jaar een klanttevredenheidsonderzoek. Ook gebruiken wij de periodieke servicegesprekken die wij met onze bijstandsgerechtigden voeren om klanttevredenheid te meten. Deze 'zachte' (kwalitatieve) informatie heeft een belangrijke meerwaarde bij het monitoren van ons beleid.

Arguminten

1.1 Aanbevelingen Rekenkamer

Met dit beleids- en uitvoeringsplan geven wij invulling aan de aanbevelingen van de Rekenkamer, namelijk:

- Ontwikkel specifiek armoedebeleid met concrete en meetbare doelen gebaseerd op de pijlers Armoede, Schulden en Preventie.
- Versimpel de aanvraagformulieren en processen van de verschillende regelingen.
- Geef meer aandacht aan bekendmaking van de regelingen om het bereik te vergroten.
- Vergroot de gemeentelijke regie met betrekking tot het maatschappelijk middenveld om tot een betere samenwerking te komen.

1.2 Evaluatie Beleidsplan Schulddienstverlening

Met dit beleids- en uitvoeringsplan geven wij invulling aan de aanbevelingen uit de evaluatie van het Beleidsplan Schulddienstverlening, namelijk:

- Geef extra aandacht aan de manier en vorm van schulddienstverlening aan jongeren.

- Geef aandacht aan een groeiende groep inwoners die behoefte heeft aan langdurige financiële begeleiding in verband met weinig leervermogen.
- Blijf inzetten op ondersteuning van inwoners om financieel zelfredzaam te worden.

1.3 Wensen raad

Met dit beleids- en uitvoeringsplan houden wij rekening met de wensen die u heeft geuit in de opiniërende raadsvergadering over het Rekenkameronderzoek. De raad wil graag dat wij:

- Een concreet en meetbaar beleidsplan maken.
- Het aanvragen van regelingen zo eenvoudig mogelijk maken en de mogelijkheid geven om aanvragen digitaal te doen.
- Onderzoeken of het mogelijk is om een laagdrempelig Informatiepunt Geldzaken op te zetten voor onze inwoners.
- Onze regierol binnen de Armoedetafels versterken om het armoedebeleid in samenwerking met het maatschappelijk middenveld zo breed en optimaal mogelijk uit te voeren.

1.4 Toezeggingen college

Met dit beleids- en uitvoeringsplan geven wij invulling aan de toezeggingen die wij hebben gedaan, namelijk:

- Vrij reizen voor inwoners met een laag inkomen betrekken bij het armoedebeleid.
- Onderzoeken of klanttevredenheid onderdeel kan worden van het beleidsplan.
- Hoe de raad wordt geïnformeerd over de uitvoering van het beleidsplan.

Aanpassingen n.a.v. opiniërende behandeling

Op 18 december 2025 heeft de raad het beleidsplan opiniërend behandeld. Naar aanleiding hiervan hebben wij het beleidsplan op een aantal onderdelen aangepast.

Onderdeel	Onderwerp	Aanpassing
2.3	Landelijke doelen armoede en schulden	Toegevoegd.
4.1	Cijfers armoede en schulden	Cijfers van de omringende gemeenten toegevoegd.
5	Wat willen we bereiken	Doelen aangescherpt en twee doelen toegevoegd, namelijk: ▪ Minder kinderen leven in armoede ▪ Minder inwoners leven in armoede
10.2	Communicatie: wat gaan we nog meer doen	Vermelding acties die ook in het uitvoeringsplan staan.
11.1	Indicatoren monitoring	Toegevoegd: "Ook gebruiken wij de periodieke servicegesprekken die wij met onze bijstandsgerechtigden voeren om klanttevredenheid te meten."

Alternativen

N.v.t.

Kanttekenings/risiko's

N.v.t.

Finânsjes

De huidige beschikbare structurele en incidentele budgetten zijn het vertrekpunt voor de uitvoering van het beleidsplan.

Wensen raad

U wilt graag dat wij onderzoek doen naar gratis reizen met de Samen Vooruit pas voor inwoners met een laag inkomen en weinig vermogen. Ook wilt u dat wij onderzoeken of we

een laagdrempelig Informatiepunt Geldzaken kunnen opzetten en periodiek een klanttevredenheidsonderzoek houden.

Benodigde middelen wensen raad

Zoals bekend, komt de financiële ruimte van onze gemeente vanaf 2028 onder druk te staan. De structurele kosten van een Informatiepunt, klanttevredenheidsonderzoek en de Samen Vooruit pas kunnen we niet opvangen binnen de huidige budgetten. Een uitgangspunt voor de begroting 2027 is dat er voor nieuw structureel beleid in de basis geen ruimte is, "tenzij". Met 'tenzij' bedoelen we dat nieuw structureel beleid in de plaats komt van oud structureel beleid ("oud voor nieuw").

Ynwenners- en oerheidspartisipaasje

Wij hebben de Cliëntenraad Werk en Inkomen nauw betrokken bij de totstandkoming van het beleids- en uitvoeringsplan. Op 31 oktober 2025 hebben wij een advies van de Cliëntenraad ontvangen (bijlage 3). De Cliëntenraad is verheugd dat het onderzoek van de Rekenkamer naar de effectiviteit van ons armoedebeleid heeft geleid tot een beleidsplan Armoede, Schulden en Preventie. De Cliëntenraad ziet de aanbevelingen van de Rekenkamer voldoende terug in het beleids- en uitvoeringsplan. Zie bijlage 4 voor onze reactie op dit advies.

Kommunikaasje

Nadat u een besluit heeft genomen:

- Delen wij het beleids- en uitvoeringsplan met onze samenwerkingspartners en binnen onze eigen organisatie.
- Publiceren wij het beleids- en uitvoeringsplan in het Gemeenteblad en op www.overheid.nl.

Yntegraliteit

Dit voorstel is afgestemd met de financieel adviseur en de teammanager Werk & Inkomen.

Gearwurking

Bij de totstandkoming van het beleids- en uitvoeringsplan hebben wij de Cliëntenraad Werk & Inkomen betrokken, het team Werk & Inkomen en diverse externe samenwerkingspartners ¹ die actief zijn op het terrein van armoede en schulden.

Ferfolchtrajekt

Uitvoeren beleidsplan. Wij rapporteren jaarlijks over de voortgang.

Evaluaasje

Het beleidsplan is geen statisch, vaststaand beleid voor de komende vier jaar. Aan de hand van monitoring en de rapportages die wij u jaarlijks voorleggen, bekijken wij of wij het beleidsplan en het uitvoeringsplan moeten bijstellen.

Burgum, 20 januari 2026

Het college van burgemeester en wethouders van Tytsjerksteradiel,

secretaris,

burgemeester,

dhr. drs. J. Krul

dhr. mr. K.A Breuker

¹ Onze subsidiepartijen zoals Amargi, Humanitas, Stichting Leergeld en Jeugdfonds Sport en Cultuur

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Tytsjerksteradiel;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 20 januari 2026, punt nummer: 13;

Beslút:

Het Beleidsplan Armoede, Schulden en Preventie Gemeente Tytsjerksteradiel 2026 en verder vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Tytsjerksteradiel van 19 februari 2026.

De griffier,

De voorzitter,

Mevr. mr. A. Dam

dhr. mr. K.A Breuker